

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

Στ' Δημοτικού

Θεματική ενότητα: Τραύματα και Θεραπεία

5. Τραύμα της ζωής: Αποκλεισμός των ΑΜΕΑ

Άνθρωποι στο περιθώριο της ζωής

Το έτος 2010 είχε ανακηρυχθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως «Ευρωπαϊκό Έτος για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού». Στόχος των δράσεων για το έτος 2010 ήταν το ζήτημα της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού να πάρει δημοσιότητα και να ενισχυθούν οι πολιτικές των κρατών για την επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι συνάνθρωποί μας, που για διάφορους λόγους δεν μπορούν να ζήσουν μια κανονική ζωή.

Ανάμεσα στους ανθρώπους που δύσκολα απολαμβάνουν τα αγαθά της οικονομικής ανάπτυξης και του δημόσιου πλούτου είναι και τα άτομα με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ), που λόγω των βιολογικών τους αναπηριών δυσκολεύονται να βρουν ένα επάγγελμα με ικανοποιητικό εισόδημα. Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης της Ελλάδας αναφέρεται στο πρόβλημα και στις δράσεις που αναλαμβάνει η Ευρωπαϊκή Ένωση, σε συνεργασία με τα κράτη-μέλη, για βελτίωση της ποιότητας ζωής αυτών των ατόμων.

Αντιμετωπίζοντας τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό

Τα άτομα με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ) έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να αντιμετωπίσουν προβλήματα ανεργίας και κατ' επέκταση να έχουν χαμηλότερο εισόδημα από τους υπόλοιπους πολίτες. Παράλληλα, είναι πιο δύσκολο γι' αυτά να έχουν πρόσβαση σε αγαθά, τα οποία οι περισσότεροι θεωρούν δεδομένα. Όλα αυτά οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα πρόσωπα αυτά απειλούνται περισσότερο από τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό.

Για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων η Ευρωπαϊκή Ένωση βοηθά τα άτομα με ειδικές ανάγκες στην επίτευξη ισότητας και κοινωνικής ένταξης μέσω του σχεδίου δράσης της Ε.Ε. για την αναπηρία (ΣΔΑ). Ο στόχος του προγράμματος αυτού, είναι να διασφαλιστεί η πλήρης συμμετοχή των ΑΜΕΑ στην κοινωνία με τη βελτίωση των ευκαιριών απασχόλησης και εκπαίδευσής τους και την ενίσχυση της πρόσβασής τους σε αγαθά και υπηρεσίες.

Η νομοθεσία της Ε.Ε. έχει, επίσης, σημαντικό ρόλο στη βελτίωση της ζωής τους. Υποχρεώνει τους εργοδότες να προσφέρουν κατάλληλη υποδομή για την υποστήριξη των ατόμων αυτών στον χώρο εργασίας. Αυτό περιλαμβάνει την προσαρμογή των κτιρίων και του εξοπλισμού τους με ράμπες αναπηρικών αμαξιδίων, καθώς και την παροχή βοηθητικής τεχνολογίας για τους τυφλούς. Παράλληλα, υπάρχει πρόβλεψη για τη ρύθμιση

των χώρων εργασίας, προκειμένου να διευκολύνουν τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Όσον αφορά στα ταξίδια και γενικότερα στις μετακινήσεις, χάρη στους νέους κανόνες της Ε.Ε., τα άτομα αυτά έχουν σήμερα συγκεκριμένα δικαιώματα όταν ταξιδεύουν. Είναι υποχρεωτικό πλέον, τόσο για τα αεροδρόμια, όσο και για τις εταιρείες αεροπορικών μεταφορών, να παρέχουν χωρίς αντίτιμο, υποστήριξη και πληροφοριακή ενημέρωσή των ανθρώπων με ειδικές ανάγκες.

Την ίδια στιγμή, εγγυημένη υποστήριξη έχουν και οι επιβάτες με μειωμένη κινητικότητα, όταν ταξιδεύουν με το τρένο, ενώ ανάλογες κινήσεις γίνονται πλέον για την ανάπτυξη παρόμοιας νομοθεσίας για τις θαλάσσιες και παράκτιες συγκοινωνίες, καθώς και για τα ταξίδια με λεωφορεία.

Το 2010 - Έτος για την Αντιμετώπιση της Φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού - θα συνεχίσει να επικεντρώνεται στις δυσκολίες, τις οποίες αντιμετωπίζουν τα ΑΜΕΑ, αλλά και τις ενέργειες που πραγματοποιούνται, ώστε να τους βοηθήσουν να ενταχθούν ομαλά και πλήρως στην κοινωνία.

(Ευρωπαϊκή Ένωση: Ευρωπαϊκό Έτος για την Αντιμετώπιση της Φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού, Ελληνική Δημοκρατία, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης)

A. Συμπληρώνουμε την εργασία.

1. Βρίσκουμε στο κείμενο και καταγράφουμε τους τρόπους με τους οποίους προσπαθεί η Ε.Ε. να επιλύσει τα προβλήματα των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

.....
.....
.....

Η Εκκλησία αγκαλιάζει όλους τους ανθρώπους **Συνέντευξη με τον π. Παρασκευά Αγάθωνος** **του Ιερού Ναού Αγίου Ιωάννη Χρυσοστόμου Λακατάμιας**

- Πώς η Εκκλησία μας προσεγγίζει τα άτομα με ειδικές ανάγκες;

Η Εκκλησία δεν βάζει τους ανθρώπους σε κατηγορίες αλλά τους αγαπά όλους το ίδιο. Εξάλλου πρέπει να ξέρετε ότι υπάρχουν δύο ειδών αναπηρίες. Υπάρχει η αναπηρία του σώματος και η αναπηρία της ψυχής. Ο σωματικά ανάπηρος άνθρωπος δεν μπορεί να περπατήσει, να δει, να ακούσει, να μιλήσει ή να σκεφτεί. Ενώ ο ψυχικά ανάπηρος άνθρωπος είναι αυτός που δεν μπορεί να αγαπήσει, αυτός που αγαπά μόνο τον εαυτό του, ο εγωιστής άνθρωπος. Η Εκκλησία μας προσπαθεί να βοηθήσει όλους τους ανθρώπους, όποια αναπηρία και να έχουν γιατί όλοι είναι εικόνες του Θεού. Ο Απόστολος Παύλος λέει «χαίρειν μετά χαϊρόντων και κλαίειν μετά κλαιόντων». Δηλαδή γελώ και χαιρομαι στη χαρά των ανθρώπων και πονώ και κλαίω στον πόνο τους. Η Εκκλησία μας θέλει να ευαισθητοποιηθούν όλοι οι άνθρωποι, να συμπονούν και να βοηθούν και να συμπαραστέκονται τους συνανθρώπους τους.

- Τι αλλαγές γίνονται στο ναό για να βοηθηθούν τα άτομα με ειδικές ανάγκες;

Στους καινούριους ναούς λαμβάνονται μέτρα από τους αρχιτέκτονες ώστε όλοι να μπορούν να μπουν μέσα σ' αυτόν. Φτιάχνονται ράμπες που βοηθούν την πρόσβαση από την αυλή μέχρι και την ωραία Πύλη. Επίσης, οι εικόνες στο τέμπλο είναι αρκετά χαμηλά για να τις προσκυνούν όλοι. Οι διάδρομοι μέσα στον ναό είναι πλατιοί, ώστε να μπορούν να κινηθούν τα αναπηρικά καροτσάκια. Στους παλιούς ναούς, γίνονται προσπάθειες να υπάρξουν όσο το δυνατό περισσότερες διευκολύνσεις υπό τις περιστάσεις.

- Τι γίνεται με τα μυστήρια σε ανθρώπους με ειδικές ανάγκες;

Η Εκκλησία πάντα προσεγγίζει τον καθένα εξατομικευμένα. Εάν κάποιος μπορεί, έστω και με βοήθεια, να έλθει στην εκκλησία για Εξομολόγηση, Θεία Κοινωνία, Άγιο Ευχέλαιο είναι ευπρόσδεκτος και ο ιερέας θα μετακινηθεί ανάλογα προς το μέρος του. Εάν, όμως, δεν μπορεί να μετακινηθεί από το κρεβάτι, τότε ο ιερέας θα πάει εκεί που βρίσκεται ο άρρωστος άνθρωπος, είτε για να τελέσει το μυστήριο, είτε για να τον κοινωνήσει.

- Αυτά που κάνουμε είναι αρκετά ή θα μπορούσαμε να κάνουμε περισσότερα;

Αλίμονο στον άνθρωπο που θα πει ότι αυτά που κάνει είναι αρκετά. Πάντα πρέπει να μας απασχολεί ο πόνος των συνανθρώπων μας και να προσπαθούμε να βρούμε τρόπους για να είμαστε πιο κοντά στο πρόβλημα των άλλων. Ένας τρόπος με τον οποίο μπορούμε να βοηθήσουμε όλους αυτούς που υποφέρουν, χωρίς κατ' ανάγκη να βρισκόμαστε δίπλα τους, είναι και η προσευχή.

A. Συμπληρώνουμε την εργασία.

Βρίσκουμε στο κείμενο και καταγράφουμε τους τρόπους με τους οποίους η Εκκλησία προσεγγίζει τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

.....
.....
.....
.....

B. Συζητούμε.

1. Συγκρίνουμε τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους προσπαθούν η Εκκλησία και η Ευρωπαϊκή Ένωση να βοηθήσουν άτομα με ειδικές ανάγκες.
2. Αν όλα τα προβλήματα των ΑΜΕΑ επιλυθούν, τι άλλο πιστεύετε χρειάζονται για να ζήσουν μια καλύτερη ζωή;

Η θεραπεία του παραλυτικού της Βηθσεδά

Ο Ευαγγελιστής Ιωάννης παρουσιάζει στο πέμπτο κεφάλαιο του Ευαγγελίου του τον Χριστό να θεραπεύει με θαυματουργικό τρόπο έναν παράλυτο στα Ιεροσόλυμα. Οι θεραπείες αυτές των αρρώστων ήταν απόδειξη για τους Ιουδαίους πως ο Χριστός ήταν ο αληθινός Θεός που για αιώνες περίμεναν:

«Εκείνο τον καιρό ανέβηκε ο Ιησούς στα Ιεροσόλυμα. Εκεί στα Ιεροσόλυμα, κοντά στην πύλη που λέγεται προβατική, υπάρχει μια δεξαμενή που στα εβραϊκά τ' όνομα της είναι Βηθσεδά και έχει γύρω - γύρω πέντε υπόστεγα με καμάρες. Κάτω απ' αυτά τα υπόστεγα ήταν ξαπλωμένο ένα μεγάλο πλήθος από αρρώστους, τυφλούς, κουτσούς, παράλυτους που περίμεναν την κίνηση του νερού. Γιατί ο Άγγελος από καιρό σε καιρό κατέβαινε στη δεξαμενή και τάραζε το νερό· όποιος λοιπόν, ύστερα από

το τάραγμα του νερού έμπαινε πρώτος στη δεξαμενή, αυτός γινόταν καλά από οποιαδήποτε και αν είχε αρρώστια. Και ήταν εκεί ένας άνθρωπος, που για τριάντα οχτώ χρόνια βασανιζόταν μέσα στην αρρώστια του. Αυτόν, όταν τον είδε ο Ιησούς ξαπλωμένο, κατάλαβε πως είχε πολύ καιρό που ήταν εκεί, και του λέγει: “Θέλεις να γίνεις καλά;”. Του αποκρίθηκε ο άρρωστος: “Κύριε, δεν έχω άνθρωπο για να με βάλει στη δεξαμενή, όταν ταραχεί το νερό. Πάνω στην ώρα που πάω να μπω εγώ, άλλος πριν από μένα πέφτει στο νερό”. Του λέγει ο Ιησούς: “Στάσου στα πόδια σου, σήκωσε το κρεβάτι σου και πήγαινε”. Και αμέσως έγινε καλά ο άνθρωπος και σήκωσε το κρεβάτι του και περπατούσε» (Ιωάννης 5:1-9).

Ο παράλυτος στην κολυμβήθρα ζούσε μόνος και αβοήθητος ανάμεσα σε τόσους ανθρώπους. Για τριάντα οκτώ ολόκληρα χρόνια περίμενε υπομονετικά τη στιγμή που κάποιος θα τον βοηθούσε να πέσει πρώτος στο νερό. Παρότι περνούσε ένα δράμα, βλέποντας τόσους να γιατρεύονται, όταν του μίλησε ο Χριστός δεν κατηγορήσε κανένα παρά μόνο τού είπε ότι δεν έχει κανένα να τον βάλει στη δεξαμενή. Και ο Χριστός από αγάπη τον σήκωσε από το κρεβάτι του πόνου.

Οι άνθρωποι με προβλήματα υγείας σήμερα

Σήμερα ζουν γύρω μας πολλοί άνθρωποι με προβλήματα υγείας, που ζουν αποκλεισμένοι από κάποιους τομείς της ζωής. Αγωνίζονται με επιμονή και υπομονή, για να κάνουν τη ζωή τους, αλλά και τη ζωή μας, καλύτερη. Με την προσπάθειά τους γίνονται για όλους μας παράδειγμα αγωνιστικότητας και αισιοδοξίας. Απ' αυτούς μαθαίνουμε ν' αντιμετωπίζουμε αγόγγυστα και με θάρρος κάθε δυσκολία της ζωής. Ο Χριστός ονομάζει τους ανθρώπους αυτούς αδελφούς του και μας καλεί όλους να τους συμπαραστεκόμαστε. Τόση αξία, μάλιστα, δίνει στη βοήθειά μας, που λέει ότι καθετί που κάνουμε γι' αυτούς είναι σαν να το κάνουμε στον ίδιο τον Χριστό. Μας διαβεβαιώνει ότι μόνο όσοι βοηθούμε έμπρακτα τους αδελφούς μας που μας χρειάζονται, μπορούμε να ζήσουμε αιώνια κοντά στον Θεό.

Α. Συζητούμε για τα πιο κάτω θέματα.

Τη συμπεριφορά των συνανθρώπων του παραλυτικού.

Τα λόγια του παραλυτικού για τους συναθρώπους του.

Τη βοήθεια που έχουμε στη ζωή μας από άτομα που έχουν προβλήματα υγείας.

Τη στάση μας απέναντι σε ανθρώπους που μας χρειάζονται.

Τα λόγια και την πράξη του Χριστού προς τον παραλυτικό.

Η προσφορά των ανθρώπων που αγωνίζονται για όλους μας

Η Ιωσηφίνα γεννήθηκε στις 2 Μαρτίου 1980. Από την ηλικία των 3,5 ετών άρχισαν να εκδηλώνονται τα συμπτώματα της ασθένειάς της: έπεφτε πολύ εύκολα κάτω, δεν μπορούσε να ανέβει σκάλες, ένα πετραδάκι που βρισκόταν κάτω από τα πόδια της ήταν ικανό να τη ρίξει κάτω. Από την ηλικία των 5,5 ετών σταμάτησε και να περπατάει. Έτσι σαν παιδί, δεν έτρεξε, δεν έπαιξε μ' άλλα παιδιά, κι όμως από μικρή είχε μια πηγαία καλοσύνη κι ένα αυθόρμητο χαμόγελο.

Μπόρεσε χάρη στην αγάπη της για το διάβασμα να τελειώσει Γυμνάσιο, Λύκειο αλλά και τη Θεολογική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης από όπου πήρε πτυχίο με άριστα το 2003.

Η Ιωσηφίνα συνδύαζε στη ζωή της τη βίωση του Ευαγγελίου του Χριστού με τη μετάδοση της αγάπης προς τους άλλους μέσω της προσευχής της. Της έλεγαν: κάνε προσευχή κι εκείνη έγραφε ονόματα... πολλά ονόματα... Μόνο αυτή γνωρίζει τι προσευχές έκανε, γιατί δεν έλεγε τίποτα γι' αυτό το έργο της. Όμως τα αποτελέσματα φαινόταν από τον τρόπο που ακτινοβολούσε τη χάρη του Θεού στους άλλους και από την παρηγοριά και ανακούφιση που ένιωθε όποιος είχε συνάντηση μαζί της.

Μια εθελόντρια που τη γνώρισε αναφέρει: «Στην αρχή είχα την ψευδαίσθηση, ότι την βοηθούσε η συντροφιά μου όταν την επισκεπτόμουν. Η πραγματικότητα όμως είναι ότι εκείνη με βοηθούσε. Βρισκόμασταν κάθε εβδομάδα. Την αγαπούσα πολύ γιατί σου μετέδιδε χαρά. Ήταν

πανέξυπνη και δεν σ' άφηνε να τη λυπηθείς. Μπροστά της ένιωθες εσύ σαν άτομο με ειδικές ανάγκες. Ήταν δυναμική, με χιούμορ. Εγώ είχα απορίες διαβάζοντας διάφορα βιβλία κι εκείνη μου τις έλυνε».

Ένας εθελοντής έγραψε: «Η Ιωσηφίνα μας, περισσότερο έδινε, παρά έπαιρνε. Περισσότερο ωφελούσε παρά ωφελούνταν κι ενώ θα περίμενε κανείς να ζητεί παρηγοριά, γινόταν η ίδια παραμυθία και παρηγοριά για τους άλλους, απλόχερα, χωρίς όρους και χωρίς όρια. Όταν ήσουν κοντά της αναλογιζόσουν πόσο αχάριστοι είμαστε όλοι εμείς που έχουμε όλα τα καλά του Θεού και παρόλα αυτά πάντα κάτι μας φταίει... γιατί πάντα κάτι μας λείπει... κάτι που δεν έλειπε από την Ιωσηφίνα, δηλαδή η πίστη στον Θεό και η εκούσια* παράδοση της ανθρώπινης ζωής στα χέρια του».

(Ι. Μ. Παντοκράτορας, *Γίνονται θαύματα σήμερα; Φωτεινά υποδείγματα αρετής, εκδ. Ορθόδοξος Κυψέλη.*)

εκούσια*: με τη θέληση του προσώπου

Εικ. 19

Α. Καταγράφουμε τις σκέψεις μας.

Τι μπόρεσε να πετύχει η Ιωσηφίνα με τον τρόπο που έζησε;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Τι έδινε σε όσους συναναστράφονταν μαζί της;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ποια πράγματα μπορούν να προσφέρουν τα άτομα με ειδικές ανάγκες σ' όλη την κοινωνία;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Β. Συνεχίζουμε την ιστορία.

Από το ημερολόγιο του Αλέξανδρου
σελ. 1

«Κάθε μέρα εγώ και η παρέα μου είχαμε ραντεβού. Μόλις χτυπούσε το κουδούνι για το δεύτερο διάλειμμα, όλοι συναντιόμασταν στο υπόστεγο για τον αγώνα επιτραπέζιας αντισφαίρισης (πιγκ-πογκ). Το δεύτερο διάλειμμα ήταν μικρό σε διάρκεια, γι' αυτό θα έπρεπε να βρισκόμαστε στη θέση μας έγκαιρα.

Πέρασε ένας μήνας στη Στ' τάξη. Μια μέρα η διευθύντρια του σχολείου μπήκε στην τάξη και μας ανακοίνωσε το ευχάριστο νέο. Μας σύστησε τον Παναγιώτη, τον νέο μας συμμαθητή. Ένα ξανθό αγόρι με ωραία πράσινα μάτια. Ο δάσκαλος του έδειξε το θρανίο που θα καθόταν. Βρισκόταν ακριβώς μπροστά από το δικό μου. Ο Παναγιώτης κάθισε μόνος στο θρανίο, γιατί το τροχοκάθισμά του δεν άφηνε περιθώριο για να καθίσει άλλο παιδί δίπλα του. Καθώς η διευθύντρια μιλούσε με τον δάσκαλο, βρήκα την ευκαιρία να μιλήσω με τον Παναγιώτη. Ήταν έξυπνος

Από το ημερολόγιο του Αλέξανδρου
σελ. 2

και διέθετε μπόλικο χιούμορ. Δεν προλάβαμε καλά καλά να γνωριστούμε κι άρχισαν τα πειράγματα. Ξαφνικά το κουδούνι χτύπησε! Τότε θυμήθηκα το ραντεβού. Πετάχτηκα από την καρέκλα και το βλέμμα μου έπεσε στον Παναγιώτη

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Γ. Συζητούμε με τους γονείς μας και μετά στην τάξη.

Περιπτώσεις ατόμων με ειδικές ανάγκες που γνωρίζουν, προβλήματα που έχουν και αν τους βοηθούν με οποιονδήποτε τρόπο.

Εικ. 20